

Ympäristölautakunta

Päätös

(Rantasalmi ja Sulkava)

YMP.LTK 02.11.2022 x §

ELISA-ALUKSEN JATKOTOIMENPITEET

Valmistelija:

Asia

Elisa-aluksen toimittaminen jatkokäsittelyyn asettamalla teettämishuhta

Velvoitettava

myöhemmin asianosainen

Tiedot aluksesta, sijainnista ja nykytilasta

Elisa-alus on asianomaisen omistama. Tällä hetkellä alus sijaitsee Sulkavan kunnan varikolla (768-432-0045-0089) osoitteessa Hallitie 9, 58700 Sulkava. Alus on noston yhteydessä luhistunut ja samalla muuttunut käyttökelvottomaksi.

Vireille tulo

Sulkavan kunnan ympäristösihteerille on tullut yhteydenottoja elokuussa 2021 koskien Sulkavan venesatamassa olevaa Elisa-alusta. Yhteydenottojen mukaan aluksen pilssipumppu pumppaa pilssivesiä aika ajoin satama-alueen vesistöön.

Asian käsittely

Ympäristösihteerin teki kohteelle tarkastuskäynnin kohteelle 13.08.2021. Aluksen omistajalle lähetettiin selvityspyyntö 17.08.2021 ja myöhemmin kehotuskirje 02.11.2021 poistamaan alus satamasta 30.11.2021 mennessä.

Alus upposi joulukuussa. Pelastuslaitos ja aluksen omistaja yrittivät nostaa aluksen 15.12.2021 pumppaamalla ja ilmatyynyillä pintaan siinä onnistumatta. Aluksen ulkopuolelle asennettiin öljynimeytysmakkarat ehkäisemään mahdollisia öljy- tai polttoainevuotoja. Haastavien talviolosuhteiden vuoksi aluksen nosto siirtyi kevääseen. Aluksen omistajalle annettiin aikaa poistaa alus viimeistään huhtikuun 2022 loppuun mennessä, mutta asianosainen ei ryhtynyt toimenpiteeseen. Poistamiselle annettiin uusi määräaika toukokuun 2022 loppuun, mutta asianomainen ei edelleenkään noston alusta pois vedestä.

Kesäkuussa 2022 alus nostettiin vedestä Sulkavan 16. satamasäännön perusteella, mutta alus ei ennakoitavasti kestänyt nostoa vaan luhistui osittain. Nosto- ja siirtokustannuksista vastasi kunta, joka on Sulkavan sataman käytöstä annettujen sopimusehtojen nojalla oikeutettu perimään siirtokustannukset asianosaiselta. Alusta on säilytettävä kunnan varastolla vähintään kuusi (6) kuukautta, jonka aikana aluksen omistaja voi siirtokustannuksia vastaan lunastaa aluksen. Satamasäännöissä ei ole ohjeistuksia koskien romualuksien säilyttämistä. Jätelainsäädäntö syrjäyttää satamasäännökset oikeudelliselta velvoittavuudeltaan, joten asiaosainen voidaan määrätä huolehtimaan aluksen asianmukaisesta jatkokäsittelystä viivytyksettä.

[EHDOTUS]

PÄÄVELVOITE

Rantasalmen ja Sulkavan ympäristölautakunta määrää asianosaisen poistamaan Elisa-aluksen Sulkavan kunnan varikolta (Hallitie 9, 58700 Sulkava) ja huolehtimaan aluksen asiallisesta jatkokäsittelemisestä jätelain mukaisesti **14.12.2022** määräpäivään mennessä.

TEHOSTE PÄÄVELVOITTEELLE

Päävelvoitteen toteuttamiseksi valvontaviranomaisella on oikeus jätelain 129 §:n nojalla asettaa asianomaiselle teettämisuha. Jos asianomainen ei tee velvoitettua toimenpidettä määräpäivään mennessä eikä noudattamatta jättämiselle ole uhkasakkolain (1113/1990) 10.1 §:n mukaista pätevää syytä, voi ympäristönsuojeluviranomainen uhkasakkolain 15.1 §:n nojalla määrätä teettämisuhan toimeenpantavaksi. Teettämistyöstä aiheutuneet kustannukset voidaan peritä asianomaiselta uhkasakkolain 17 §:n mukaisesti siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perinnästä ulosottotoimin on säädetty.

Kuuleminen hallintopakkoasiassa

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee uhkasakkolain 22 §:n nojalla varata asianomaiselle ennen teettämisuhan asettamista tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään. Asianomainen voi lausua mielipiteensä ja antaa selvityksiä asian ratkaisemisen kannalta olennaisista asioista. Erityisesti painoarvoa on sellaisilla selityksillä, joilla annetaan pätevä syy jätelain vastaiseen menettelyyn. Mahdolliset mielipiteet ja selvitykset on toimitettava kirjallisesti joko sähköisesti osoitteeseen rantasalmen.kunta@rantasalmi.fi tai kirjeitse Poikkitie 2, 58900 RANTASALMI. Määräajan noudattamatta jättäminen tai selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Ratkaisun perustelut

Jätelain 5 §:n mukaan jätteenä on pidettävä ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Alus on toimintakelvoton, ja siten aluksen omistaja on velvoitettu huolehtimaan tämän jatkokäsittelystä asianmukaisella tavalla.

Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, **alusta** tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (*roskaamiskielto*).

Asianomaista on tavoiteltu useasti ensin aluksen nostamisen ja myöhemmin aluksen siivoamiseksi pois satama-alueelta eikä hän ole ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin asian korjaamiseksi. Tilannetta on tulkittava niin, että omistajan tarkoituksena on ollut hylätä alus ensimmäisen nostoyrityksen jälkeen.

Jätelain 126 §:n mukaan valvontaviranomainen voi:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä tai määrätä asianosaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;
- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palautta maan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhallalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Jätelain 130 §:n mukaan, jos irtaimen omaisuuden kohdistuva teettämishuaka on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, valvontaviranomaisella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi taikka siirtää omaisuuden myynti ulosottoviranomaisille. Mahdollinen ylijäämä on palautettava alkuperäiselle omistajalle.

Uhkasakkolain 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista ja tuomitsemista taikka teettämishuakan asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevan

asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään.

Päätöksen täytäntöönpano

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa jätelain 75 §:n nojalla ja edellyttää, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin määrää (139 §).

Perustelut

Kyseessä ei ole vähäinen roskaantuminen, sillä alukset sisältävät useita vaarallisiksi lueteltuja jätteitä kuten maaleja, lakka- ja liotinaineita. Siten on perusteltua, että roskaantumisen korjaamiseksi ja mahdollisen terveys- ja ympäristöhaitan vähentämiseksi, alus siirretään asianmukaiseen käsittelyyn viivytyksettä.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011) 5 §, 13 §, 24 §, 72 §, 73 §, 75 §, 126 §, 129 §, 130 § ja 139 §

Hallintolaki (343/2003) 34 §, 36 § ja 59 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 15 §, 17 §, 22 § ja 24 §

Maksu

Maksutta

Päätöksestä tiedottaminen

Tiedoksianto annetaan tavallisena tiedoksiantona asianomaiselle kirjeitse. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jäljennös päätöksestä

Asianosainen

Etelä-Savon ELY-keskus

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.